

ἀντισπαστικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον /
antispasticus (-um) tetrameter (-trum, -on) acatalectic (-um)

1. ARIST. QVINT. *de mus.* I 26 (p. 49. 20 sqq. Winnington-Ingram) τὸ δὲ ἀντισπαστικὸν μετρεῖται μὲν τῷ ὁμωνύμῳ ποδὶ, πολλάκις δὲ τὸν πρότερον δισύλλαβον καὶ εἰς τοὺς ἄλλους δισυλλάβους μεταβάλλει (εὐπρεπέστερον μὲν ἥνικα εἰς σπονδεῖον, σπανίως δὲ εἰς τοὺς λοιπούς)· καὶ ἀρξάμενον ἀπὸ διμέτρου πρόσεισιν ἔχρι τετραμέτρου.

ANON. VAT. 193 προβαίνει δὲ τὸ μέτρον (*scil.* ἀντισπαστικὸν) τοῦτο καλὸν εἰς τετράμετρον ἀκατάληκτον.

× — — ∘ — — ∘ — — — — ||

2. SACERD. GL VI 538. 24 sqq. de tetrametro puro antispastico acatalecto.
antispasticum tetrametrum purum acatalellum fit quattuor antispastis:
refer, Musa, precor dulce melos voce sonans sacra.

graecum exemplum non repperi.

APTHON. GL VI 88. 30 sq. tetrametrum (*scil.* antispasticum) acatalellum:
amor sidereus cor pepulit flammigerō oestro.

ATIL. FORTVN. GL VI 288. 25 sqq. tetrameter (*scil.* antispasticus)
brachycatalecticus: (cf. Hor. *carm.* I 1. 1)

Maecenas atavis edite Pegae bonis;
item si unam syllabam adieceris, erit catalecticus:
Maecenas atavis edite Pegae beatis.
acatalecticus:
Maecenas atavis edite Pegae Reatine.

× × — — ∘ — — — — — — — — ||

3. HEPHAEST. 34. 11 sqq. τὸ δὲ (*scil.* ἀντισπαστικὸν τετράμετρον) ἀκατά-
ληκτον καλεῖται σαπφικὸν ἐκκαιδεκασύλλαβον, ὃ τὸ τρίτον ὅλον Σαπφοῦς γέ-
γραπται, πολλὰ δὲ καὶ Ἀλκαίου ḥσματα· (Alc. 343 Voigt)

Nύμφαις ταῖς Διός ἐξ αἰγιόχω φαῖσι τετυγμέναις.
TRICH. 390. 14 sqq. ἀκατάληκτον δὲ τετράμετρόν (*scil.* ἀντισπαστικὸν)
ἐστιν οἶον τό·

πολεῦντος πότνιά μεν παρομάρτευ ἐπίκουρος εὗ·
ὅ δὴ μόνον ἔχει τὴν τελευταίαν διποδίαν ιαμβικήν, τοὺς δὲ πρὸ ταύτης ἀντι-
σπάστους καθαρούς, καὶ ὅταν τοιοῦτον ἦ, σαπφικὸν ἐκκαιδεκασύλλαβον ὄνο-
μάζεται. καὶ Ἀλκαῖος δὲ ὁ ποιητής πολλῷ τούτῳ ἐχρήσατο.

SCHOL. A in Hephaest. 144. 19 sqq. ποδῶν ἀπλῶν ὀκτώ, τῆς τελευταίας συ-
ζυγίας ιαμβικῆς οὕσης τρεῖς ἀντίσπαστοι, δύο ιαμβοί, ἀκατάληκτον γάρ (*scil.*
τὸ ἀντισπαστικὸν τετράμετρον).

IVBA fr. 101 (p. 271. 4 sqq.) Hense coniugatio antispasti, ut Iuba noster
atque alii Graecorum opinionem secuti referunt, non semper ita perseverat, ut
in principio pedis iambus collocetur. indifferenter enim auctores lyrici metro

ἀντισπαστικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον / antispasticus (-um) tetrameter (-trum, -on) acatalectus (-um)

antispastico initia praestituerunt: saepe enim pro iambo primo aut spondeus aut trochaeus aut pyrrichius ponitur, quarum differentiarum exempla promemus. nam si sit iuxta legem pedis ex iambo [et trochaeo] initium metri, fit purum antispasticum metrum acatalectum, quod tamen iambica depositione concluditur, ut: (cf. Ov. *met.* VIII 270 sqq.)

erat sus Calydonius edax et fera belua.

si autem spondeus pro iambo ponatur, fit coniugatio pro antispasto epitriti quarti, ut:

o qui praeter agis caeruleo flumine limites.

si vero a trochaeo fiat initium, erit ex ditrochaeo coniugatio, ut:

aura purpureum per pelagus segniter ad petras;

si autem a pyrrchio, fit coniugatio paeonis tertii, ut:

domus alta fuit, quae Danaen Acrisii tegens.

quae commutatio plerumque inter initia versuum fit nec facile in medietate, nisi in eo genere metrorum, quae ἀσυνάρτητα, id est inconexa sunt, reperitur.

APTHON. GL VI 167. 22 sqq. undecima ode lyricorum asmatum: (Hor. *carm.* I 11. 1)

tu ne quaesieris, scire nefas, quem mihi quem tibi.

hoc metrum quidam inter prototypa, id est primiformia, volunt accipi et appellant antispasticon heccedecasyllabon sapphicon, quidam a choriambico derivatum adserunt. nam ferunt omne asclepiadeum accepta choriambica syzygia, id est ut tres choriambos copulatos habeat, sicut hic, facere antispasticum (*scil.* tetrametrum acatalectum), quod ita percutiatur, ut habeat primo loco epitritem, quem et hippium dicimus, quartum, dehinc duos antispastos, ultimum diiambum versum claudentem, qui non numquam dibrachy in fine posito in paeona secundum convertetur.

ATIL. FORTVN. GL VI 296. 14 sq. tetrametron fecit (*scil.* Horatius) eius generis (*scil.* antispastici): (*carm.* I 11. 1)

tu ne quaesieris, scire nefas, quem mihi quem tibi.

— — — — — — — — — — — — — — ||

4. SACERD. GL VI 538. 28 sqq. de tetrametro acatalecto mixto. antispasticum tetrametrum acatalectum mixtum fit antispasto, choriambio, hippio quartio, hippio tertio:

Sacerdos docens bene vos formavit ad artes bonas.

quidam imperiti de hoc metro exemplum dederunt illud horatianum: (*carm.* I 18. 1)

nullam, Vare, sacra vite prius severis arborem.

quod aut asclepiadeum est, sicut ante monstravi, constans spondeo, <tribus> choriambis, <disyllabo>:

nullam , Vare sacra , vite prius , severis arborem.

aut phalaecium, constans spondeo, dactylo, syllaba, dactylo, syllaba, duobus dactylis:

nullam , Vare sacra , vite prius , severis , arborem.

ἀντισπαστικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον / antispasticus (-um) tetrameter (-trum, -on) acatalectic (-um)

υ — υ υ — — υ — — υ υ — ||

5. SCHOL. REC. in Aristoph. *ran.* 323-336. 1 sqq. (p. 60 Chantry) μέλος χοροῦ κώλων θ', ὃν τὸ α' (v. 323 sq.) "Ιακχ" ὡς πολυτιμήτοις ἐν ἔδραις ἐνθάδε ναιών' ἀντισπαστικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος, ἐξ ἀντισπάστου, ἐπιτρίτων πρώτων δύο καὶ ἴωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος ἥ καὶ τοῦ τρίτου ποδὸς ἴωνικοῦ.

SCHOL. REC. in Aristoph. *ran.* 323-339. 1 sq. (p. 62 Chantry) τὸ α' κῶλον ἀντισπαστικὸν τετράμετρον (*scil.* ἀκατάληκτον), ἐξ ἀντισπάστου, ἐπιτρίτων πρώτων δυοῖν καὶ ἴωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος.

υ — υ υ — — υ — — υ υ — ||

6. SCHOL. REC. in Aristoph. *ran.* 323-336. 1 sqq. (p. 60 Chantry) μέλος χοροῦ κώλων θ', ὃν τὸ α' (v. 323 sq.) "Ιακχ" ὡς πολυτιμήτοις ἐν ἔδραις ἐνθάδε ναιών' ἀντισπαστικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος, ἐξ ἀντισπάστου, ἐπιτρίτων πρώτων δύο καὶ ἴωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος ἥ καὶ τοῦ τρίτου ποδὸς ἴωνικοῦ.

— υ — υ — — υ — — υ — υ — ||

7. IOANN. in Hermog. *id.* I 9 (RhG VI, p. 279. 14 sqq. Walz) τὸ γάρ· χαίροις Ἀναστασίᾳ μοι τῆς εὐσεβείας ἐπώνυμε,
ἐξ ἐπιτρίτων ἐτέθη καὶ παιόνων τῶν Ἄσίας κατὰ συνεκφώνησιν λαμβανόμενον εἰς μίαν, καὶ ἔστιν ἀντισπαστικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον, καὶ τὸ ἔξης δὲ τοιοῦτον, διὸ καὶ μᾶλλον λαμπρὰ καὶ μειζόνως ἐκλάμποντα. [P.S.]